

Mira Lakićević*

*Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka
redovni profesor u penziji*

Moja prva generacija

Apstrakt

U ovom prilogu predstavili smo prvu generaciju diplomiranih socijalnih radnika u Srbiji od strane autorke koja je pripadala toj generaciji. Ukazano je na razloge zbog čega se društvena zajednica odlučila da osnuje 1973/74. školske godine četvorogodišnje studije na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Iz predstavljenog kurikuluma može se uočiti da je pristup bio interdisciplinaran, kakav je zadržan i do današnjih dana, što je condicio qua non kvalitetnog obrazovanja socijalnih radnika. Prvu generaciju je odlikovao entuzijazam, posvećenost studenata studijama i spremnost da se novonastali problemi, neminovni kada se nešto novo uvodi u praksu i teoriju, rešavaju u hodu u saradnji sa izuzetno savesnim, korektnim, odgovornim profesorima i tadašnjom upravom Fakulteta. Prva generacija je bila uspešna, afirmisala je profesiju i vrlo brzo po diplomiranju se zaposlila u struci. Mogli bismo reći da je bila privilegovana zbog toga što su im predavali vrhunski profesori, najbolji pedagozi i cenjeni naučni radnici.

Ključne reči:

obrazovanje socijalnih radnika, prva generacija diplomiranih socijalnih radnika, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka

*Obrazovanje je najmoćnije oružje koje
možete upotrebiti da promenite svet*
Nelson Mandela

Pola veka od osnivanja Smera za *Socijalni rad i socijalnu politiku* na Univerzitetu u Beogradu, Fakultetu političkih nauka jubilej je vredan pažnje i respekta. Ponosna sam što sam bila savremenik toga doba, što sam pripadala prvoj generaciji diplomiranih socijalnih radnika u Republici Srbiji.

---

* mira.lakicevic@fpn.bg.ac.rs

Ovaj prilog posvetila sam svojoj prvoj generaciji, koja je po mnogo čemu bila posebna, jedinstvena i vrlo uspešna. Bili smo jedna zdrava generacija, otvorena za nove ideje, radoznala, spremna da uči, da sluša, da napreduje i da se menja. Iako nismo znali za internet, moderne tehnologije, „smart“ telefone, personalne računare i elektronske društvene mreže, razvijali smo socijalne i emocionalne veštine: timski rad, kreativnost, samokontrolu, empatiju, toleranciju, međusobno poverenje, optimizam i čestitost. Bili smo upućeni jedni na druge baš zbog toga što nismo živeli i odrastali u digitalnom okruženju. Pripadali smo generaciji rođenoj desetak godina nakon završetka Drugog svetskog rata, koja je odrastala u uslovima društvenog prosperiteta, relativne političke i ekonomske stabilnosti, solidne ekonomske i socijalne situacije u društvu.

OSNIVANJE SMERA

Kako smo saznali da se otvara ovaj novi Smer na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu (FPN-UB)? Neko je tu informaciju dobio od poznanika, prijatelja, neko od starijih studenata, a ja sam saznala iz dnevne štampe. Vest je objavila „Politika“, da studenti treće godine studija na FPN mogu upisati u školskoj 1973/74. godini novi smer pod nazivom Socijalni rad i socijalna politika¹. Prve dve godine studija su bile opšte, zajedničke za sva četiri smera, koliko ih je tada bilo, a i danas je na FPN-u. Na treću godinu studija na novootvorenom Smeru mogli su aplicirati i svršeni studenti viših škola za socijalni rad, pod uslovom da tokom tekuće školske godine polože nekoliko diferencijalnih ispita². Kuriozitet je da su magistarske studije u dvogodišnjem trajanju osnovane istovremeno kada i osnovne akademske studije, tako da su neki najvredniji vanredni studenti magistrirali već nakon prve godine od osnivanja osnovnih studija na Smeru. Sećam se da je prva osoba koja je magistrirala već 1974/75. školske godine bila vanredna studentkinja iz Sarajeva, Ljubica Jurić.

Više škole za socijalni rad postojale su u svim bivšim jugoslovenskim republikama. Osnivane su 50-ih godina prošloga veka. Tada se na nivou društva

---

1 Ana Čekerevac, Mira Lakićević, Nevenka Žegarac, Natalija Perišić, „Odeljenje za socijalnu politiku i socijalni rad“ u: Milan Jovanović (ur.), *Fakultet političkih nauka 1968–2018*, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2018, str. 145.

2 Ivan Vidanović, „Organizacija i sistem studija na Smeru za socijalni rad i socijalnu politiku Fakulteta političkih nauka u Beogradu (razvoj od osnivanja do 1992. god.)“ u: Ivan Vidanović (ur.), *Socijalni rad i socijalna politika: 20 godina univerzitetskog obrazovanja socijalnih radnika*, Fakultet političkih nauka, Beograd, 1992, str. 41.

uvidelo da je ova profesija, mnogo ranije ustanovljena na Zapadu, neophodna i u socijalističkom društvu, što nije bilo prihvaćeno u ostalim socijalističkim zemljama, prevashodno iz ideoloških razloga. Nakon dvadesetak godina, uvodi se četvorogodišnje, fakultetsko obrazovanje socijalnih radnika, najpre u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani, a kasnije u Skoplju, Sarajevu i Podgorici. Četvorogodišnje akademske studije organizuju se u okviru posebnog smera pri već postojećim fakultetima, sa većim ili manjim stepenom samostalnosti, u okviru nekog od fakulteta humanističkih nauka (svi su fakulteti tada bili državni). Zanimljivo je da se univerzitetsko obrazovanje za socijalni rad još uvek organizuje na različitim fakultetima društvenih nauka, kao što su Filozofski (Makedonija), Pravni (Hrvatska) i Fakultet političkih nauka (Srbija, Federacija BiH i Crna Gora). Ovo se odnosi samo na fakultete državnih univerziteta. Danas jedino u Sloveniji postoji poseban Fakultet za socijalni rad, koji se odvojio od prethodne pripadnosti Fakultetu za sociologiju, novinarstvo i političke nauke.

Sa pijetetom i ponosom se sećam 12 afirmisanih redovnih profesora koji su prvoj generaciji akademske 1973/74. godine predavali teorijske i stručne smerske predmete na osnovnim i master akademskim studijama). Svi su bili muškog pola, osim jedne profesorke, dr Edite Vajs, koja je rukovodila magistrskim studijama pod nazivom Socijalna politika i socijalni razvoj. Bili su vrhunski stručnjaci i pedagozi, ugledni, afirmisani naučni i stručni radnici iz oblasti socijalnog rada i socijalne politike, shvaćenih u najširem smislu. Većina je bila angažovana po pozivu sa drugih fakulteta Beogradskog univerziteta, kao što su bili Pravni, Ekonomski, Filozofski i Medicinski fakultet. Oni su dali poseban i nemerljiv doprinos osnivanju i razvoju ovoga smera, kao i afirmaciji profesije socijalnih radnika u našem društvu. Ne mogu a da ne navedem imena onih koji su bili najviše eksponirani i najzaslužniji za osnivanje Smera za socijalni rad i socijalnu politiku na Fakultetu političkih nauka. To su: prof. dr Dušan Lakićević, prof. dr Berislav Šefer, prof. dr Marko Mladenović, prof. dr Danilo Ž. Marković, prof. dr Iv Nedeljković, prof. dr Dušan Petrović i prof. dr Edita Vajs.

Mogu samo da pretpostavim koliko je napora, rada i truda bilo potrebno našim prvim profesorima da dokažu društvenoj zajednici da je društveno opravdano i celishodno bilo podići nivo obrazovanja socijalnih radnika sa višeg na visoko obrazovanje. Socijalni radnici su bili ravnopravni članovi interdisciplinarnih stručnih timova u praksi neposrednog rada sa decom, odraslima i porodicom, u kojima su svi ostali članovi tima su imali visoku stručnu spremu. Sve su složeniji bili društveni procesi, patologija i socijalni problemi, u čijem rešavanju su socijalni radnici bili neposredno involvirani. Sve je veće bila potreba njihovim angažovanjem socijalnih radnika u oblasti prevencije, praćenja i proučavanja socijalnih pojava i problema.

Većina mojih profesora, nažalost, nije više među nama. Samo prof. dr Tomislav Sedmak još uvek daje svoj aktivan doprinos društvu. Kako je 50 godina

relativno dug period ljudskog životnog veka, i moja prva generacija se, na žalost, proredila. Nekoliko ih je preminulo i pre odlaska u penziju.

Fakultetskim obrazovanjem socijalnih radnika nesporno su podignute kompetencije socijalnih radnika na znatno viši nivo. Nastavni program je osmišljen po evropskim standardima i načelima interdisciplinarnosti, a generacija profesora je bila izuzetna. Ponuđena su nam znanja, veštine i vrednosni stavovi koji su prilagođeni visokim akademskim zahtevima i koji su doprinosili razvoju studenata i njihovom uspehu, ali i razvoju i uspehu zajednice i društva u celini.

STUDIJSKI PROGRAM ŠKOLSKE 1973/74. GODINE

Kao što je navedeno, prve dve godine na Fakultetu političkih nauka bile su opšte, smersko opredeljivanje uvedeno je tek od treće godine studija, kao i kod ostala tri smera na Fakultetu: novinarskog, društveno-političkog i međunarodnog. Te školske 1973/74. godine nastavni program je obuhvatao 37 naučno-nastavnih disciplina (Tabela 1). Skoro svi predmeti su bili dvosemestralno organizovani, sa izuzetkom jednosemestralne Socijalne psihologije sa psihologijom političkog ponašanja u III semestru i Osnova statistike u IV semestru. Ukupno smo imali 35 ispita u sve 4 godine.

Program je obuhvatao 18 smerskih nastavno-naučnih disciplina na osnovnim akademskim studijama. Pokrivao je sva značajna područja, kako socijalne politike, tako i socijalne zaštite i socijalnog rada. Jedino što je nedostajalo u ovom prvom kurikulumu iz 1973/74. školske godine su časovi praktičnog rada (stručna praksa). Vrlo brzo se stručna praksa uvodi smelije u kasnije kurikulume, sa tendencijom stalnog povećanja fonda časova provedenih na praksi.

Obrazovni program prvih generacija nije obuhvatao socijalni rad u privrednim preduzećima, predškolskim ustanovama, obrazovnim institucijama, pravosuđu i drugo, što je kasnijim reformama programa dopunjeno.

Tabela 1. Kurikulum osnovnih akademskih studija socijalne politike i socijalnog rada na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu školske 1973/74. godine

		Predmet	Fond časova	Predmetni nastavnik
Prva godina	1	Politički sistem i politički život	2+1	Prof. dr Milan Matić
	2	Politička ekonomija	2+2	Prof. dr Stojan Bulat
	3	Novija politička istorija	2+2	Prof. dr M. Đorđević i prof. dr Ž. Gudac
	4	Opšta sociologija	2+1	Prof. dr Dragoslav Zorić
	5	Uvod u političke nauke	2+0	Prof. dr Ratković i prof. dr Marjanović
	6	Ustavno pravo i osnovi pravnog sistema Jugoslavije	2+0	Prof. dr Aleksandar Fira
	7	Osnovi narodne odbrane	2+2	Petar Malobabić
	8	Seminar iz političkog sistema i političkog života	2+0	Prof. dr Milan Matić
Druga godina	9	Politički sistem i politički život SFRJ	2+1	Prof. Pašić, Tomić i Špadijer
	10	Istorija političkih teorija	2+1	Prof. dr Vojislav Stanovčić
	11	Politička ekonomija savremenog društva	2+1	Prof. dr Ljubisav Marković
	12	Savremena filozofija	2+1	Prof. dr Obrad Pejanović
	13	Savremeni politički sistemi	2+0	Prof. dr Vučina Vasović
	14	Osnovi statistike	2+0	Prof. dr Boris Blagoev
	15	Socijalna psihologija sa psihologijom političkog ponašanja	2+0	Prof. dr Smiljan Lazin
	16	Osnovi narodne odbrane	2+0	Petar Malobabić
	17	Engleski jezik I	2+1	Nada Đorđević

Treća godina	18	Obrazovna politika	2+0	Prof. dr Stevan Bezdanov
	19	Zdravstvena politika	2+0	Prof. dr Đorđe Jakovljević
	20	Doktrine socijalne politike	2+0	Prof. dr Dušan Lakićević
	21	Sociologija rada	2+0	Prof. dr Danilo Ž. Marković
	22	Metodika socijalnog rada I	2+1	Prof. dr Vojin Matić
	23	Teorija socijalnog rada	2+1	Prof. dr Iv Nedeljkić
	24	Socijalna politika i socijalni razvoj	2+1	Prof. dr Berislav Šefer
	25	Engleski jezik II	2+1	Nada Đorđević
	26	Ekonomsko uređenje SFRJ	2+1	Prof. dr Tomini i prof. dr Marković
	27	Nauka o porodici	2+0	Prof. dr Marko Mladenović
	28	Socijalna zaštita dece i porodice	2+0	Prof. dr Marko Mladenović
	29	Seminar iz socijalne politike i socijalnog rada		Prof. dr Berislav Šefer
	30	Metodika socijalnog rada II	2+1	Prof. dr Vojin Matić
Četvrta godina	31	Socijalno osiguranje i socijalna zaštita	2+0	Prof. dr Dušan Lakićević
	32	Metodika socijalnog rada II	2+1	Prof. dr Tomislav Sedmak
	33	Mentalna higijena	2+2	Prof. dr Dušan Petrović
	34	Stambeno-komunalna politika	2+0	Prof. dr Dušan Stefanović
	35	Engleski jezik III	2+2	Nada Đorđević
	36	Metodologija društvenih istraživanja	2+2	Prof. dr Bogdan Šešić
	37	Opšti seminar iz socijalne politike		Prof. dr Dušan Lakićević

U Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji je postojala i opcija vanrednog studiranja, za one koji su bili u radnom odnosu.

MOJA GENERACIJA

Vanrednih studenata te prve upisne 1973/74. školske godine bilo je preko sto, a redovnih tek oko 25. Naravno, nisu to bili studenti samo iz Beograda, odnosno iz Srbije, nego su dolazili i iz drugih gradova, odn. republika SFRJ.

Uglavnom su to bili studenti sa završenom višom školom za socijalni rad iz Bosne i Hercegovine i Makedonije, jer nisu imali organizovanu nastavu iz socijalne politike i socijalnog rada na nekom od fakulteta društvenih nauka.

Poznata je narodna izreka da se „prvi kučići i mačići u vodu bacaju”, jer nemaju životnu perspektivu. Moja prva generacija, međutim, ne samo da je imala perspektivu, nego se pokazala i dokazala kao izuzetno uspešna. Iako je bilo, kao što sam napred navela, relativno malo redovnih studenata na Smeru te prve upisne godine, svi su diplomirali u roku, i, što je još značajnije, zaposlili se u struci vrlo brzo po diplomiranju. Najviše se zaposlilo u oblasti socijalne zaštite, pre svega u centrima za socijalni rad, Prihvatalištu za odrasle u Beogradu, Gerontološkom društvu Srbije i Centru za porodični smeštaj u Beogradu. Neki su pronašli zaposlenje u oblasti zdravstva, a ja sam počela da radim u Institutu za socijalnu politiku Republike Srbije. Gotovo svi su se vrlo brzo afirmisali kao uspešni i odgovorni profesionalci, istraživači, stručnjaci za socijalni rad i socijalnu zaštitu, neki su postali menadžeri, neki su u međuvremenu magistrirali i doktorirali.

U to vreme bio je jasno izdiferenciran status i pozicija studenta i profesora. Profesore smo visoko uvažavali i poštovali, iako nismo imali toliko prava koliko ih danas studenti imaju. Prevažadno smo bili fokusirani na naše obaveze: seminarske radove, pripreme za vežbe, kolokvijume i pribavljanje literature za spremanje ispita. Nastava je bila dobro posećena, iako nije bilo nikakvih video i audio nastavnih sredstava, interneta, *Power Point* prezentacija i sl.

Do materijala za pripremu ispita je bilo teško doći. Iz većeg broja nastavnih disciplina nismo imali univerzitetske udžbenike nego smo učili iz zabeleški sa časova nastave, skripti, enciklopedija, zbornika, repertorijuma, hrestomatija i drugih materijala. Sve to nam nije smetalo da uspešno i „o roku”, blagovremeno, završimo studije i stečeno znanje vrlo brzo verifikujemo na tržištu rada. Istina, nedostajala nam je praktična nastava, koje je bilo nedovoljno. A socijalni rad se najbolje uči, izgrađuje i usavršava kroz praktičan rad, slično kao u oblasti medicine, na primer.

Interesantno je da je u to vreme stručna praksa išla ispred teorije socijalnog rada. Veoma retko su se objavljivala bogata iskustva socijalnih radnika iz praktičnog rada sa korisnicima usluga, što nas je primoravalo da koristimo praktikume iz drugih, srodnih oblasti kao što su: psihologija, pedagogija, pravo, medicina, sociologija i ekonomija. Prazninu u edukaciji za praktičan rad sa korisnicima usluga socijalnog rada delimično su popunjavali posebni tematski stručni seminari i savetovanja koje je kontinuirano i sistematski organizovalo Društvo socijalnih radnika Srbije, često u saradnji sa Katedrom za socijalni rad i socijalnu politiku Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu, uz finansijsku podršku resornog Ministarstva za rad, zapošljavanje i socijalnu zaštitu. Treba pomenuti i značajan doprinos dopunskoj edukaciji moje prve generacije, koji su dali Institut za socijalnu politiku Srbije i zavodi za socijalna istraživanja u Beogradu, Novom Sadu i Prištini. Približili su nam primenu savremenih metoda, tehnika i veština neposrednog socijalnog rada.

Oni su takođe organizovali stručne seminare i savetovanja i objavljivali značajne tematske stručne publikacije.

Nedostatak stručne prakse smo nadomešćivali i povremenim posetama referentnim ustanovama socijalne zaštite, kako bi se na terenu neposredno upoznali sa delokrugom poslova i zadataka socijalnog radnika. Bili smo u poseti tada novoizgrađenom Domu za penzionere na Voždovcu, Centru za socijalni rad opštine Zvezdara i Zavodu za mentalno zdravlje u Beogradu. U centrima za socijalni rad, kao osnovnim polivalentnim ustanovama socijalne zaštite, usavršavali su se metodologija, tehnika i veštine socijalnog rada. U nekim drugim oblastima socijalnog rada nedostajala su primenjena, specijalizovana znanja, kao što sam napred navela.

Osim nastavnih aktivnosti, studenti su bili motivisani i ohrabreni da samoinicijativno pristupe razvijanju svojih ideja kroz samostalna istraživanja i projekte.

Često se događalo da smo se uzajamno pomagali, razmenjivali literaturu za spremanje ispita. Više smo se družili nego sadašnje generacije, gradili smo prijateljstvo, poverenje i samopouzdanje. U takvoj zdravoj i inspirativnoj sredini, kakvu smo mi imali, učenje je bilo mnogo lakše i zanimljivije. Otuda ne iznenađuju efikasnost studija prve generacije studenata, koja je bila, svakako, rezultat ne samo angažovanja i zalaganja samih studenata, nego i ogledalo naših vrhunskih profesora. Profesori su nam bili uzor zbog znanja koja su nam prenosili, bogatog profesionalnog i životnog iskustva, kulture ophođenja, nivoa obrazovanja i korektnog odnosa prema nama, studentima. Ocenjivali su uglavnom strogo i objektivno. Podsticali su nas da kritički razmišljamo, da samostalno zaključujemo, da iznosimo svoja zapažanja. Međusobno uvažavanje i poštovanje bilo je iskreno i uzajamno.

Moja prva generacija nije bila buntovna, imala je puno razumevanja za teškoće i probleme prvih koraka u funkcionisanju novootvorenog smera. Jedino smo reagovali kada je u pitanju bila formulacija zvanja u diplomi koja je glasila „diplomirani politikolog“, što nismo prihvatili, te je u kratkom roku dobijena druga, diploma sa zvanjem „diplomirani socijalni radnik“.

Treba napomenuti da se tada u praksi pojavio problem razgraničenja poslova i zadataka diplomiranih socijalnih radnika sa visokom školskom spremom, u odnosu na poslove i zadatke socijalnih radnika sa višom školskom spremom. Ovaj problem je relativno dugo egzistirao.

INOVACIJE NASTAVNOG PROGRAMA

Značajno je napomenuti da su se na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu, pa time i na Smeru za socijalni rad i socijalnu politiku, nastavni programi inovirali u proseku svake četvrte godine, da bi se išlo u korak sa razvojem humanističkih nauka, tehnike i tehnologije, kao i metoda, veština i procedura u aplikativnom, empirijskom socijalnom radu. Brzina tih promena

uslovljavala je i ovu dinamiku korigovanja, odnosno dopunjavanja i osavremenjavanja kurikuluma i silabusa. Vremenom su i profesori sa drugih smerova na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu uviđali specifične potrebe obrazovanja budućih socijalnih radnika, racionalne i opravdane zahteve struke, koja je jasno profilisana i čija je delatnost precizno određena pozitivnim pravnim propisima. Korak po korak, postepeno su se uvodili i smerski predmeti na nižim godinama studija, da bi se kasnije studenti mogli opredeljavati, odnosno upisivati Smer za socijalnu politiku i socijalni rad već od prve godine studija. Tako smo došli danas do nivoa jednog modernog akreditovanog kurikuluma koji prati visoke standarde univerzitetskog obrazovanja socijalnih radnika ne samo u okruženju, nego i šire. Naravno, radi se o procesu koji treba kontinuirano i sistematski da traje, koji još nije završen u smislu da se teži ka većem stepenu osamostaljivanja Smera u okviru FPN-a, onako kako su to uradili smerovi za socijalni rad i socijalnu politiku na drugim fakultetima u okruženju (npr. samostalan Odsek za socijalni rad i socijalnu politiku na FPN-u u Sarajevu).

Teško je upoređivati režim studija, nastavne programe, metodiku rada sa studentima danas i pre pola veka, jer je mnogo toga različito, neuporedivo, zbog radikalnih sistemskih promena koje su se dogodile, ne samo u oblasti socijalne politike i socijalnog rada, visokog obrazovanja, nego i u društvenom, ekonomskom, političkom, kulturnom, socijalnom i međunarodnom okruženju. Takođe, razvoj IT tehnologije i njena primena u procesu obrazovanja, onlajn nastava, primena savremenih didaktičkih sredstava, pedagoških tehnika i drugo, svakako su obeležili potpuno drugačiji koncept i metodologiju rada sa aktuelnim generacijama studenata.

Tokom proteklih 50 godina mnogo je profesora i saradnika bilo angažovano u realizaciji nastavnih programa i silabusa, neki su se zadržali duže, neki kraće, ali je zajedničko svima da su se iskreno i maksimalno zalagali da obrazovanje socijalnih radnika napreduje i razvija se, da Smer bude prepoznatljiv ne samo u našem društvu nego i šire, kao i da se ostvari saradnja sa smerovima za socijalni rad i socijalnu politiku na univerzitetima u svim bivšim jugoslovenskim republikama, Evropi i svetu. Svako je dao svoj doprinos, neko veći, neko manji.

POGLED NAPRED

U nadi da će nove, mlađe generacije nastaviti ovim putem ne samo radi sebe, studenata i struke, nego i moralnog duga prema onima kojih više nema među nama, a koji su utrljali put osnivanju i razvoju Smera za socijalnu politiku i socijalni rad, nadamo se da će Smer i dalje da kreira i razvija snažnu bazu znanja i veština kod studenata, koja će im omogućiti da budu kompetentni stručnjaci, dobri organizatori, profesionalci, istraživači i menadžeri i ravnopravni članovi interdisciplinarnih stručnih timova. Ovo je naročito važno u društvenim

okolnostima kada, i nakon pola veka visokoškolskog obrazovanja za socijalni rad, postoji izuzetno velika potreba za stručnjacima i znanjima u ovoj oblasti u našoj zemlji.³

Nadamo se da će misija Fakulteta u celini, pa i ovog Smera biti ostvarena u domenu širenja, unapređivanja i promovisanja znanja i celoživotnog učenja, motivacije kreativnosti i povećanja ukupnog fundusa znanja u najširem kontekstu. Očekujemo da će se i dalje unapređivati i podsticati istraživački rad u oblasti socijalne politike i socijalnog rada, uključujući i regionalne i međunarodne primenjene, razvojne, naučne i stručne projekte. Nadamo se da će se zadržati, u ovim kompleksnim i teškim vremenima, visok nivo i fleksibilnost osnovnih akademskih, master, specijalističkih i doktorskih studija, koje će pratiti evropske trendove i inicijative, kao i da će se promovisati interdisciplinarnost i multidisciplinarnost, uzimajući u obzir opšte potrebe društva za kadrovima ovog profila. Takođe, od posebnog je značaja razmena iskustava i istraživačkih rezultata na međunarodnim konferencijama koju Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu poslednjih godina razvija sa puno uspeha. Očekujemo da će podmlađivanje kadrova na Smeru za socijalnu politiku i socijalni rad, biti kontinuiran i planski proces, bez čega se ne može zamisliti prosperitetan razvoj studija na našem Fakultetu.

BIBLIOGRAFIJA

1. Ana Čekerevac, Mira Lakićević, Nevenka Žegarac, Natalija Perišić, „Odeljenje za socijalnu politiku i socijalni rad” u: Milan Jovanović (ur.), *Fakultet političkih nauka 1968–2018*, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2018, str. 145–152.
2. Aleksandar Jugović i Miroslav Brkić, „Socijalni rad u Srbiji u kontekstu ekonomske i društvene transformacije”, *Ljetopis socijalnog rada*, 2013, Vol. 20, br. 1, str. 91–112.
3. Ivan Vidanović, „Organizacija i sistem studija na Smeru za socijalni rad i socijalnu politiku Fakulteta političkih nauka u Beogradu (razvoj od osnivanja do 1992. god.)” u: Ivan Vidanović (ur.), *Socijalni rad i socijalna politika: 20 godina univerzitetskog obrazovanja socijalnih radnika*, Fakultet političkih nauka, Beograd, 1994, str. 37–47.
4. Nevenka Žegarac i Jelisaveta Todorović (ur.), *Obrazovanje u oblasti socijalnog rada i socijalne politike za XXI vek*, Univerzitet u Nišu, Niš, 2015.

---

³ Nevenka Žegarac i Jelisaveta Todorović (ur.), *Obrazovanje u oblasti socijalnog rada i socijalne politike za XXI vek*, Univerzitet u Nišu, Niš, 2015; Aleksandar Jugović i Miroslav Brkić, „Socijalni rad u Srbiji u kontekstu ekonomske i društvene transformacije”, *Ljetopis socijalnog rada*, 2013, Vol. 20, br. 1, str. 91–112.

Mira Lakićević
Retired Full Professor, University of Belgrade
– Faculty of Political Science

MY FIRST GENERATION

Abstract

In this article, we presented the first generation of social work graduates in Serbia, written by the author who belonged to that generation. The reasons why the social community decided to establish a four-year study program at the Faculty of Political Sciences, University of Belgrade, in the 1973/74 academic year were highlighted. From the presented curriculum, it is evident that the approach was interdisciplinary a quality that has been maintained to this day and is a *condicio sine qua non* for the high-quality education of social workers. The first generation was characterized by enthusiasm, dedication to their studies, and a willingness to address emerging issues, inevitable when introducing something new in practice and theory, in collaboration with exceptionally conscientious, fair, and responsible professors and the then administration of the Faculty. The first generation was successful, affirming the profession and quickly finding employment in their field after graduation. We could say they were privileged because they were taught by top-notch professors, the best educators, and esteemed researchers.

Keywords:

education of social workers, the first generation of social work graduates,
Faculty of Political Science – University of Belgrade.